

سرلیک د Washington SEL د

تطبيق لنډيز: د ټولني او ځوانانو

پر مختيايي ساز مانونو لپاره

زده کړه په خوندي او ملاتري چاپيريال کي ترسره کيږي

څيړنه وايي چې د ځوانانو پروگرامونه او بنوونځي چې د ښه راغلاست او ټول شموله چاپيريال جوړولو باندې تمرکز کوي چې د زده کونکو ټولنيز احساساتي پرمختگ ملاتړ کوي کولی شي ځوانان د اوږدمهاله برياليتوب او هوسايني لپاره تنظيم کړي. د ځوانانو پروگرامونو او ټولنو له اوږدې مودې راهيسې د ځوانانو ټولنيز احساساتي روغتيا ملاتړ کړی او د لا څرگند، ارادي او همکارۍ په واسطه د تمرين ښه کولو ته دوام ورکولی شي.

- زده کړه په پياوړو ټولنو کېښي د لوړ کيفيت پروگرامونو سره واقع کيږي. کله چې د زده کړې مثبت ټولنه جوړه شي او لوړې هيلې شريکې شي، زده کونکي لوړه حاضري او ښه مشغولا لري.¹
- زده کړه د ټول شخص په ملاتړ سره ترسره کيږي. کله چې د زده کړې روښان فکري او ټولنيز احساساتي اړخونه د لوړ کيفيت لرونکي پروگرامونو کې راغونډ شي، د زده کونکو چلندونه، هڅونه او اکاډميک ښه کيږي.²
- زده کړه هغه وخت پيښيږي کله چې ځوانان احساس کوي چې دوی تړاو لري. هغه ځوانان چې احساس کوي چې دوی تړاو لري د مثبت خطرونو اخیستلو او صبر کولو ډير احتمال لري.³

ټولنيز احساساتي زده کړه څه شی دی؟

Social emotional learning (ټولنيز احساساتي زده کړه) (SEL) په پراخه کچه د يوې پروسې په توگه پيژندل کيږي چې له دې لارې خلک د احساساتو اداره کولو، اهدافو ټاکلو، خپلوي جوړولو، او د ذمه واری پريکړو کولو کې پوهاوی او مهارتونه رامینځته کوي کوم چې په بنوونځي او ژوند کې د برياليتوب ملاتړ کوي. (د Washington ايالت د SEL تطبيق کولو لارښود وگورئ)

SEL د "درجي" يا د کسرونو پيژندلو لاره نه ده، او دا يوازې نصاب يا اضافه نه ده. بلکې، SEL د زده کونکو د شتمنيو د جوړولو لپاره يو ارادي طريقه ده.

¹ Devaney, E. (2015). د زنگ څخه هاخوا: د بنوونځي وروسته د کيفيت پروگرامونو له لارې د ټولنيز او احساساتي پرمختگ ملاتړ کول.

<https://www.air.org/sites/default/files/downloads/report/Social-and-Emotional-Development-Afterschool-Programs.pdf>

² Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). د زده کونکو د ټولنيز او احساساتي زده کړې د لوړولو اغيزه: د

بنوونځي پر اساس د نړيوالو مداخلو مينځا تجزيه. د ماشوم وده، 82(1), 405-432. doi:10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x

³ Aspen موسسه. (2019). له خطر سره مخامخ ملت څخه تر په اميد کې يو ملت: د ټولنيز، احساساتي، او تحصيلي پراختيا کميسيون څخه وړاندیزونه.

<https://www.aspeninstitute.org/publications/a-nation-at-hope-executive-summary/>

SEL په مختلفو لارو د زده کړې عدل⁴ ملاتړ کوي: د ماشوم په بشپړ ودې ټینګار، د زده کړې ټولنیز طبیعت ته پام اړول، د دې باور وده کول چې ټول ماشومان زده کولی شي، د ځوانانو مهارتونو ته وده ورکول ترڅو ټولنیز شرایطو ته وده ورکړي، او د زده کونکو او بنسټونکو ترمنځ د اړیکو ښه کول— ټولو زده کونکو لپاره کلیدي محافظتي فاکتور.⁵

د Washington ایالت د SEL معیارونه⁶

خان پوهاوی:	فرد د خپل احساساتو، شخصي شتمنو، د ودې ساحو، او احتمالي بهرنۍ سرچینو او ملاتړونو پیژندنې وړتیا لري.
د خان مدیریت:	فرد د احساساتو، فکرونو او چلندونو د تنظیم کولو وړتیا لري.
د خان اغیزمنتوب:	فرد د خپل ځان هڅولو، صبر کولو او ځان د وړتیا په توګه کتلو وړتیا لري.
ټولنیز پوهاوی:	فرد د مختلفو تېر حالو او کلتورونو څخه د نورو سره لید او خواخوږي کولو وړتیا لري.
ټولنیز مدیریت:	فرد د شخصي چلند او ټولنیزو تعاملاتو په اړه خوندي او جوړونکي انتخابونو کولو وړتیا لري.
ټولنیز مشغولا:	فرد نور په پام کې نیولو او د بنسټونځي او ټولني په هوساینې کې د ونډې اخیستو لیاقتیا ښودلو وړتیا لري.

د Washington ایالت SEL چوکاټ: اړین عناصر او لارښود اصول

1. د اقلیم او کلتور له لارې د زده کونکي SEL ملاتړ لپاره حالات رامینځته کول.
2. SEL په خپل ډیزاین او پلي کولو کې د کورنیو، بنسټونکو، د ټولني شریکانو، او ځوانانو په منځ کې همکارۍ ته اړتیا لري.
3. د بالغ ظرفیت جوړول.

برابري: هر ماشوم د خپل بشپړ ظرفیت د پراختیا لپاره هغه څه ترلاسه کوي چې دوی ورته اړتیا لري.

په کلتوري توګه پایښت: کلتور ته د زده کړې سرچینې په توګه کتل کېږي، نه د خنډ.

نړیوال ډیزاین: د زده کړې توپيرونه پلان شوي او ځای ورکړل شوي.

د صدمې په اړه خبرتیا: د صدماتو د اغیزو په اړه پوهه په پالیسي او عمل کې راغونډ شوي.

⁴ بنوونیز عدل پدې معنی لري چې هر یو ماشوم هغه څه ترلاسه کوي چې دوی ورته د خپل بشپړ اکاډمیک او ټولنیز ظرفیت ته وده ورکولو لپاره اړتیا لري. د ملي برابری پروژې ویب پاڼې څخه اخیستل شوی: <https://www.nationalequityproject.org/education-equity-definition>

⁵ Jones, S. M., & Kahn, J. (2017). د شواهدو اساس چې مونږ څنګه زده کوو: د زده کونکو ټولنیز، احساساتي، او اکاډمیک پرمختګ ملاتړ کول. د توپیر شوي ساینس پوهانو شورا لخوا د شواهدو موافق بیانونه. Washington, DC: Aspen موسسه.

⁶ د ټولنیز او احساساتي زده کړې بنچمارک کاري ډله. (2016). *Washington's K-12*. عامه ښوونځیو کې ټولنیز احساساتي زده کړې حل کول. له <https://ospi.k12.wa.us/sites/default/files/2022-12/selworkgroup2016report.pdf> څخه اخیستل شوی

"زمونږ د زده کړې او د ماشومانو د خدمت کولو سیستمونو راتلونکې باید د هغه څه پر اساس جوړ شي چې مونږ اوس د دماغ د ودې او د شرایطو ځواک په اړه پوهیږو، په شمول لویانو ته د ودې د جوړولو لپاره وړاندې شوي ملاتړ."⁷

اوس د ټولني او ځوانانو پرمختيايي پروگرامونو کې د SEL د بڼه کولو لپاره د ننوتلو نقطې

1. اړیکې اهمیت لري. د مثبت اقلیم رامینځته کول او د زده کونکو سره صحي اړیکې جوړول چې د دوی کلتور او پیژندنې تاییدوي د SEL پرمختګ لپاره شرایط هڅوي. د SEL OSPI آنلاین رغیله 4 د زده کړې برخې بیاکتنه وکړئ: [د کلتوري پلوه دوام لرونکې ټولګیو کې د SEL راغونډول](#).
2. په Washington کې د SEL پوهه اهمیت لري. د SEL معیارونو، بنچمارګونو، او انډیکاتورونو په لوستلو سره په Washington ایالت کې د اوسني SEL کار په اړه زده کړه وکړئ، او هغه لارې وپلټئ چې تاسو کولی شئ دا معیارونه په خپلو پروگرامونو کې شامل کړئ.
3. د بالغ SEL اهمیت لري. د کارمندانو د SEL وړتیاوو پراختیا او د مساوات او ضمني تعصب د پوهې سره پیل وکړئ. د کارمندانو لپاره وخت وړاندې کړئ چې د دوی خپلې تجربې منعکس کړي او څنګه کلتوري پس منظر د ځوانانو سره د دوی تعامل باندې اغیزه کوي.
4. شراکتونه اهمیت لري. SEL د ښوونځیو، کورنیو، او د ټولني نورو شریکانو سره په همکارۍ کې ډیر بڼه ملاتړ کيږي ترڅو ځوانان د ورځې په اوږدو کې د ټول ماشوم زده کړه تجربه کړي.
5. کیفیت اهمیت لري. څیړنې ښيي چې د لوړ کیفیت لرونکي ځوانانو پروگرامونه د زده کونکو مثبتې پایلې چمتو کوي. زموږ د Washington ایالت د ښوونځي او د ځوانانو ودې پروگرامونو لپاره د کیفیت معیارونو بیاکتنه وکړئ او د "څوک، څه، او ولې" سرچینې وکاروئ ترڅو د کارمندانو کړنې بڼه کړئ چې SEL ته وده ورکوي.
6. اراده کول اهمیت لري. SEL بڼه واقع کيږي کله چې دا ترتیب، فعال، متمرکز، او څرګند شي. د پلان کولو وسیلې وکاروئ لکه د CASEL د SEL پلې کولو طریقې.

ځکه چې ټولې زده کړې په طبیعي توګه ټولنیز او احساساتي دي، دا د پروگرامونو لپاره مهمه ده چې هغه اراده بڼه کړي چې کومې سره دوي SEL ته وده ورکوي. څیړنې ښيي چې د SEL پروگرامونه د ثابت پایلو په تولید کې ډیر اغیزمن دي کله چې دوی په څلور عناصرو کې شامل وي، په لنډون SAFE کې لنډیز شوي:⁸

- د مهارتونو د جوړولو لپاره ترتیب شوي، ګام په ګام طریقې.
- د زده کړې فعال ډولونه چې زده کونکو ته د نوي مهارتونه تمرین کولو اړتیا لري.
- متمرکز شوی وخت او پاملرنه په ځانګړې توګه د مهارتونو پراختیا ته وقف شوی.
- د ټولنیز احساساتي مهارتونو څرګنده ښوونه.

⁷ Osher, D., Cantor, P., Berg, J., Steyer, L., & Rose, T. (2018). د انساني پرمختیا چلونکي: اړیکې او شرایط د زده کړې او پراختیا څنګه بڼه کوي. تطبیق شوی پرمختیایي ساینس. پرمختللی آنلاین خپرونه.

⁸ Durlak, J. A., & Weissberg, R. P. (2007). د ښوونځي څخه وروسته د پروگرامونو اغیزې چې په ماشومانو او تنکي ځوانانو کې د شخصي او ټولنیزو مهارتونو د ودې په لټون کې دي. د ټولني ارواپوهنې امریکایي ژورنال, 45(3-4), 294-309. DOI: 10.1007/s10464-010-9300-6

د SEL پلي کولو لپاره د شراکتونو رامینځته کولو سرچینې

د ښوونځي-ټولني ملګرتيا

دا خپرونه د څو راپورونو دريمه برخه ده چې د ټولنيز احساساتي او تحصيلي پرمختګ ملاتړ لپاره ژمنې کړنې لټوي.

د ښوونځي وروسته کيفيت پروګرامونو له لارې د ټولنيز احساساتي ودې ملاتړ

دا لنډيز څيړنه معاينه کوي چې د ښوونځي څخه وروسته پروګرامونه څنګه د ځوانانو ټولنيز احساساتي پرمختګ ته وده ورکولی شي.

د پرمخ تللو لپاره د ځوانانو چمتو کول

دا ساحوي لارښود د SEL سره په هر هغه پروګرام کې چې د تکيو ځوانانو خدمت کولو شاملولو کې مرسته کوي او نورې سرچينې چمتو کوي.

د SEL وسيله کټ

د مينيسوتا پوهنتون څخه دا وسيله کټ د ځوانانو او کارکونکو لپاره SEL ته وده ورکولو لپاره فعاليتونه، ټيمپلټونه، او وسايل وړاندې کوي.

کله او چيرته د زده کړې پيښېدلو په ملاتړ کې د شراکتونو جوړول

د ځوانانو د پرمختيا د ملي کميسيون کاري ډلې لخوا رامینځته شوی، دا لنډيز په هغه مهم رول تمرکز کوي چې د ځوانانو پرمختيايي سازمانونو د ځوانانو په وده او پرمختګ کې لوبوي.

د CASEL ښوونځي او له ښوونځي څخه بهر د وخت تطبيق کولو لارښود

د سرچينو دا لړۍ په ښوونځيو او ځوانانو پروګرامونو کې د SEL تطبيق کولو کې مرسته کوي. د ښوونځي څخه بهر وخت لپاره ځانګړي سرچينو کتنه وکړئ.

د SEL پروګرام کيفيت ارزونه

دا وسيله د څيړنې پر اساس د کارکونکو کړنو ارزولو او ښه کولو لپاره کارول کيږي کوم چې د لوړ کيفيت پروګرام کولو او SEL ته وده ورکوي.

د SEL کړنې: د ښوونځي وروسته د کارکونکو لپاره د انعکاس وسيله

دا وسيله د ښوونځي وروسته کارکونکو سره مرسته کوي چې خپل د SEL وړتياوي او کړنې منعکس کړي.

جواز

پرتله لډې چې بل ډول يادونه وشوه، د ټولني او ځوانانو موسسو لنډيز چې د Washington Office of Superintendent of Public Instruction (د Washington عامه لارښوونو سرپرست دفتر) لپاره د SEL کاري ډلې لخوا رامینځته شوی د کريټيو کامنز انتساب 4.0 نړيوال جواز لاندې جواز لري. ټول لوګو او سوداګريزې نښانې د دوی د اړوندو مالکينو ملکيت دی.

Washington Office of Superintendent of
PUBLIC INSTRUCTION

دا سرچینه ممکن ویب پاڼو ته لینکونه ولري چې د دریمې ډلې لخوا پرمخ وړل کیږي. دا لینکونه یوازې ستاسو د اسانتیا لپاره وړاندې شوي او دا د OSPI لخوا هیڅ تایید یا نظارت نه تشکیلوي یا معنی نلري.

که چیرې دا کار تطابق شي، د پام وړ بدلونونو یادونه وکړئ او بیا سرلیک ورکړئ، د *Washington Office of Superintendent of Public Instruction* (د *Washington* عامه لارښوونو د سرپرست دفتر) لوگو لري کړئ. لاندې انتساب چمتو کړئ:

دا سرچینه له اصلي موادو څخه اخیستل شوي وه چې د *Washington Office of Superintendent of Public Instruction* (د *Washington* عامه لارښوونو د سرپرست دفتر) لخوا چمتو شوي. اصلي توکو ته په وړیا توګه د OSPI ټولنیز احساساتي زده کړې ویب پاڼې باندې لاسرسی کیدی شي.

